

Protocol timing en afspraken bestuurlijke besluitvorming

Aanleiding en Context:

Op 9 april hebben de bestuurlijke partners van de Aanpak Veluwe gezamenlijk gesproken over de inzet voor de Aanpak Veluwe.

Beoogd wordt de ondertekening van een samenwerkingsovereenkomst met het perspectief om op korte termijn een compleet pakket inclusief budget te hebben voor de opgaven op het gebied van stikstofreductie, natuurherstel en beekdalherstel op en rond de Veluwe.

Naast de interbestuurlijke samenwerking op de Aanpak Veluwe werkt het Rijk binnen de Taskforce LNS aan beleidsvoornemens die eind juni middels een Kamerbrief zullen worden gepresenteerd.

Alle interbestuurlijke partners hebben een eigen besluitvormingsproces, dat we ook in deze fase hebben te respecteren. Dat vraagt wel om goede onderlinge afstemming en afspraken over de inzet.

De minister heeft in het Bestuurlijke Overleg van 9 april aangegeven aan de bestuurlijke partners binnen de Aanpak Veluwe te denken aan een stikstof emissiereductie voor de agrarische sector van 65-69% per 2035 (ten opzichte van 2019) voor de Aanpak Veluwe.

Recentelijk is ambtelijk vanuit de Taskforce meegegeven dat voor landelijk doelbereik een (de huidige wettelijke verplichting van 74% onder de KDW in 2035) een hoger reductie percentage dan 65-69% nodig is. Tegelijkertijd is een doelstelling van 65% voor de stroken/zones én het gehele grondgebied van de Aanpak Veluwe een grote en betekenisvolle stap die op dit moment past bij de Taskforce plannen in uitwerking.

Het stikstofreductiegebied en de Aanpak Veluwe geven invulling aan de zoneringsaanpak van het Kabinet, waarbij de Aanpak Veluwe gezien de grootte van de reductieopgave als maatwerkgebied verder uitgewerkt wordt.

De inschatting is dat (i) de autonome ontwikkeling door stoppende bedrijven, (ii) de bestaande plannen voor de Aanpak Veluwe, (iii) het Gelderse Stikstofreductiegebied en (iv) lopende inhoudelijke verkenningen van het reductiepotentieel van de verschillende diersectoren, op kunnen tellen tot een totale stikstofreductie voor het hele plangebied van 65%¹ voor de agrarische sector.

¹ Expliciet aandacht voor dat in de redenering terug is te lezen dat een emissieplafond voor heel NL (of voor de Veluwe) vertaald kan worden naar een reductiepercentage en vice versa. In Gelderland is de slag naar een emissieplafond, omdat je het doel daarmee fixeert in de tijd. Dat is ook de gedachte achter de Aanpak Veluwe (gebiedsplafond). In de landelijke discussie zit de vertaalslag naar percentages.

De Provincie Gelderland voelt zich, samen met andere bestuurlijke partners, medeverantwoordelijk voor het inzetten van extra maatregelen, mocht uit de monitoring blijken, uiterlijk in 2030, dat het bereiken van die 65% niet gehaald kan worden in 2035.

Als blijkt dat de mogelijkheden er zijn en de noodzaak er in 2030 om vraagt, rekening houdend met het landelijk gebied, zal de provincie Gelderland zich samen met de bestuurlijke partners inspannen om tot verdere reductie richting 69% te komen.

De provincie Gelderland en de andere bestuurlijke partners zijn zich ervan bewust dat voor het vrijmaken van aanvullende middelen voor de Aanpak Veluwe het budgetrecht van de Tweede Kamer geldt en dit dus pas kan plaatsvinden als de Tweede Kamer met de begroting heeft ingestemd.

Dit protocol schetst de afspraken en de randvoorwaarden, met als inzet het komen tot de bekrachtiging van de Aanpak Veluwe.

Voorwaardelijkheden (o.a. te verwoorden in Kamerbrief TF)²:

- Het Kabinet met de medeoverheden afsprekt om in het kader van de Aanpak Veluwe concrete invulling te geven aan het Taskforce beleid;
- Het Kabinet ondersteunt met landelijk beleid de uitvoering van de Aanpak Veluwe waarin stikstofreductie, natuurherstel, beekdalherstel en waterkwaliteit integraal worden geprogrammeerd;
- Het Kabinet hiervoor de reeds toegezegde middelen (300 miljoen) vrijmaakt, met de bandbreedtes zoals opgenomen in de 1^e tranche uitvoeringsplan, en om op deze lijn verder te gaan voor vervolg om zorg te dragen voor voldoende effectieve en doelmatige uitvoering;
- Het stikstofreductiegebied en de Aanpak Veluwe geven invulling aan de zoneringsaanpak van het kabinet waarbij de Aanpak Veluwe gezien de grootte van de reductie opgave als maatwerkgebied verder uitgewerkt wordt;
- Op basis van besluitvorming in juni door het Rijk over de beleidsvoornemens voor de landelijke aanpak landbouw, natuur en stikstof werken Rijk, provincie, gemeente en waterschappen gezamenlijk verder aan de invulling van het uitvoeringsplan.

² Kamerbrief TF-concept hoofdtekst: Voor de Peel en de Veluwe heeft de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur kortgeleden namens het kabinet de samenwerkingsovereenkomsten en uitvoeringsplannen reeds samen met de medeoverheden ondertekend. Om hier op de Veluwe een vervolg aan te geven heeft kabinet met de medeoverheden afgesproken om in het kader van de Aanpak Veluwe concrete invulling te geven aan het Taskforce beleid. Ambitie is om in september te besluiten om gezamenlijk als één overheid verder uitvoering te geven aan natuur- en beekdalherstel en stikstofreductie.

Benodigd Landelijk Taskforce-beleid:

- Het Kabinet de landelijke generieke doelstellingen vastlegt en uitvoert (42-46% reductie agrarische sector en 50% reductie mobiliteit en industrie);
- Er ruimte is voor invulling van benodigd instrumentarium, ruimte voor innovaties en flankerend beleid binnen Aanpak Veluwe passend binnen de door het Kabinet vast te stellen maatregelen en met de provincies te maken afspraken.
- Het Kabinet zal bij het vormgeven van de voorwaarden waaronder middelen kunnen worden aangewend, in goed overleg staan met de bestuurlijke partners, zodat deze voorwaarden ertoe leiden dat middelen doelmatig kunnen worden aangewend.

Zullen partners:

- De samenwerkingsovereenkomst ondertekenen op 17 juni 2026;
- De eerste tranche van het uitvoeringsplan ondertekenen op 17 juni 2026;
- Het uitvoeringsplan Aanpak Veluwe in lijn brengen met de uitkomsten van de Taskforce, met inachtneming van de bovenstaande voorwaardelijkheden, met als ambitie het vaststellen van het volledige uitvoeringsplan Aanpak Veluwe in september 2026.³

+++++

³ Conform passage Kamerbrief TF